

RIMUTĖ RIMANTIENĖ APIE ARCHEOLOGINES KULTŪRAS

Sujungę radinius, pastebėsime, kad ta visuma būdinga tik tam tikram laikotarpiui ir paplitusi tam tikrame plote. Ji gali daug ką reikšti. Gal šitaip išsiskyrė atskira gentis ar tauta su savo kalba? Gal tai kokia ūkinė ar religinė bendruomenė? Stengiamasi įminti, ką reiškia radinių visuma. Pradžioje archeologas paprastai dar nežino, kas tai yra, ir vadina kultūra. Taip patogiau dar ir dėl to, kad kartais abejojama ir gali keistis prasmė.

Kultūros vadinamos įvairiais vardais. Dažnai tai būna vietovių pavadinimai, kuriose pirmą kartą pastebėta ši kultūra, arba kur ji buvo geriausiai apibūdinta. Taip elgiasi ir geologai bei geografs. Antai Biolingo ir Aleriodo vietovardžiais pavadinti du ledynų laikotarpio atšilimo periodai. O atšalimo laikotarpiai tarp jų pavadinti drysais (tai labai gražios baltai žydinčios gėlės (*Dryas octopetalia*) vardas, tačiau ji žydi tik tai šaltoje tundroje). Taip ir archeologijoje ankstyvajame neolite aptiksime Nemuno ir Narvos (Estijos miestas) vardus, tačiau nereikia manyti, kad ši kultūra atėjusi iš šiaurės Estijos. Kai kurias kultūras pavadino pagal būdingus dirbinius ar keramikos ornamentus, pavyzdžiui, Virvelinės keramikos kultūra, Brūkšniuotosios keramikos kultūra. Be tų vardų neišsiversime ir šioje knygoje.

Rimutė Rimantienė, *Lietuva iki Kristaus*, Vilnius: Vilniaus dailės akademijos leidykla, 1995, p. 14.